

Ольга СИТНИК,

orcid.org/0000-0002-0908-0284

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри іноземних мов і методик їх навчання

Київського університету імені Бориса Грінченка

(Київ, Україна) o.sytnyk@kubg.edu.ua

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ CASE STUDY У ПРОЕКТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ НАВИЧКИ ІНШОМОВНОГО МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ

Статтю присвячено актуальній проблемі комунікативного навчання студентів педагогічних спеціальностей із застосуванням інтерактивної технології. Автор робить спробу розкрити поняття методу Case Study, його особливостей і моделей застосування. Досліджено основні підходи науковців до визначення змісту дефініції технології / методу «Case Study». Автором акцентовано увагу на обґрунтуванні ефективності застосування запропонованої технології у формуванні навички іншомовного монологічного мовлення. У процесі вивчення та дослідження наукової проблеми у статті запропоновано авторський варіант етапності у роботі над запропонованими завданнями, в основу яких закладено метод ситуативного навчання, що охоплює п'ять етапів, зокрема: ознайомлення із завданням, реалізацію проєкту, аналіз результатів, створення власного продукту, презентацію створеного продукту, а також подано детальну характеристику з виокремленням мети та завдань до кожного з них. Науковою новизною дослідження є розробка і впровадження в освітній процес закладу вищої освіти системи вправ із використанням інтерактивної технології Case Study, на основі проєктної діяльності, що сприяє вивіченню навички іншомовного монологічного мовлення студентів педагогічних спеціальностей. Основною метою запропонованої системи вправ визначено розвиток умінь монологічного мовлення в усному та писемному спілкуванні студентів англійською мовою відповідно до потреб міжкультурного спілкування та професійної підготовки за фахом. У висновках автором виокремлено переваги застосування методу Case Study, зокрема: уможлиблює створення завдань-кейсів із застосуванням будь-якої тематики; дозволяє створення завдань різної складності; проковує студентів до участі у дискусії завдяки порушенню проблемних питань із практичного досвіду учасників; сприяє вивіченню навички монологічного мовлення.

Ключові слова: *технологія Case Study, монологічне мовлення, навичка іншомовного монологічного мовлення, система вправ із застосуванням Case Study, етапи роботи з кейсами.*

Olha SYTNYK,

orcid.org/0000-0002-0908-0284

Candidate of Pedagogical Sciences,

Associate Professor at the Foreign Languages and Methodology Department

Borys Grinchenko Kyiv University

(Kyiv, Ukraine) o.sytnyk@kubg.edu.ua

CASE STUDY METHOD IMPLEMENTATION IN THE STUDENTS' PROJECT ACTIVITIES IN THE PROCESS OF FOREIGN MONOLOGUE SPEECH SKILL FORMATION

The central purpose of this article is to highlight the nature, place and role of the topical problem of the interactive technology usage in students' communicative learning at pedagogical specialties. The main attention is paid to the concept of the Case Study method, its features and application models, which is discussed in details through the article. The author concentrates on the examination of scientific approaches to study the definition content of the technology / method "Case Study". The efficiency of Case Study implementation in the process of foreign language monologue speech skill formation is highlighted. In order to do so a general overview of Case Study method is presented. The nature of its role and positive influence is fully examined. The top attention is paid to the case study aid which means students' project activities. So the author develops the stages of making case projects, such as: project introduction, working out period, data handling, own product production, final presentation, gives a detailed characteristic of each of them, focusing on the aim and the main steps to reach it. The proprietary product of the research is the development of the series of the cases for students' practical project activities in the process of foreign language monologue speech skill formation in oral and written students' communication in the English language in accordance with the needs of intercultural communication and professional training. In order to do so the author gives the examples of such tasks as well as their full description

according to the developed stages. In the conclusions, the author highlights the benefits of Case Study method usage, such as: Case Study method allows you to develop cases on different themes; Case Study method allows you to develop cases of various complex levels; Case Study method provokes students to participate in the discussion of issues using their life experience; Case Study method allows you to improve monologue speech skills.

Key words: technology/method Case Study, monologue speech, monologue foreign speech skills, the series of cases, case stages.

Постановка проблеми. Сучасна інтеграція України у європейський освітній простір зумовлює підвищення вимог до комунікативного володіння іноземною мовою та використання нових форм і засобів навчання іншомовного говоріння. Серед основних цілей комунікативного навчання студентів педагогічних спеціальностей визначаємо практичне володіння іноземною мовою (англійською), що дозволить опрацювати фахову літературу англійською мовою, виступати з доповідями на міжнародних наукових конференціях, семінарах і симпозіумах, здійснювати власні наукові дослідження. Для реалізації вищезазначених цілей щодо підготовки конкурентоспроможного сучасного педагога зі сформованими навичками іншомовного фахово-спрямованого спілкування у нашому дослідженні здійснено спробу систематизувати процес оволодіння іноземною мовою у закладі вищої освіти та поетапно схарактеризувати формування навички іншомовного монологічного мовлення у студентів педагогічних спеціальностей.

Однією з основних цілей нашого дослідження визначено вивчення та виокремлення таких технологій навчання, які забезпечать досягнення високого рівня формування навичок монологічного іншомовного мовлення студентів і сприятимуть їхньому особистісному та професійному розвитку. Сьогодні існує низка сучасних технологій навчання, ефективність і доцільність використання яких досліджується як науковцями, так і практиками. Здійснивши їх аналіз, зосередившись на формуванні навички іншомовного монологічного мовлення, ми звернули увагу на технологію (метод) Case Study. Такий вибір зумовлено низкою переваг і можливостей досягнення високих результатів у вивченні іноземної мови, які закладено у суть і зміст запропонованої нами технології.

Аналіз досліджень. Низка українських науковців, зокрема С. Ковальова, І. Кутліна, С. Нестеренко, Т. Саварин, О. Сидоренко, Ю. Сурмін, Ю. Шапран, М. Яковлев та ін., у своїх дослідженнях вивчають та аналізують поняття Case Study, його особливості та переваги.

Метою статті є дослідження змісту поняття Case Study й особливостей його застосування

у практичній діяльності студентів на заняттях циклу «Іноземні мови». Для досягнення мети автор вирішує такі завдання: вивчення основних підходів науковців до визначення змісту поняття «технології / методу Case Study»; виокремлення основних етапів у процесі здійснення проектно-діяльності студентами із застосування методу Case Study; розробка і впровадження в освітній процес системи вправ із використанням інтерактивної технології Case Study, на основі проектно-діяльності, що сприяє вивіщенню навички іншомовного монологічного говоріння студентів педагогічних спеціальностей.

Виклад основного матеріалу. Отже, пропонуємо розглянути Case Study більш ґрунтовно, починаючи з його визначення. Електронний словник «Мультитран» подає різноманітні значення цього поняття, зокрема: 1) аналіз конкретних ситуацій / приклади із практики; 2) дослідження конкретного об'єкта; 3) результат дослідження конкретного об'єкта; 4) аналіз проблеми; 5) ситуаційне дослідження; 6) практичний аналіз; 7) аналіз проекту (Мультитран, 2021).

Ю. Сурмін характеризує Case Study як інтерактивний метод навчання, котрий базується на обговоренні деякого тексту, у якому відображається реальна неоднозначна ситуація у будь-якому виді людської діяльності. Case Study сприяє розвитку вміння вирішувати проблеми з урахуванням конкретних умов і за наявності фактичної інформації (Сурмін, 2015: 20).

На думку Ю. Шапрана, Case Study – метод активного проблемно-ситуативного аналізу, заснований на навчанні шляхом розв'язування конкретних завдань-ситуацій (вирішення кейсів, case-метод). Мета методу Case Study – поставити студентів у таку ситуацію, за якої їм необхідно буде прийняти власне рішення. Опис цієї ситуації одночасно висвітлює не лише конкретну практичну проблему, а й актуалізує певний комплекс знань студентів, які необхідно засвоїти у процесі її розв'язування під керівництвом викладача (Шапран, 2012: 182).

Ми розглядаємо метод Case Study, або метод конкретних ситуацій, як педагогічну технологію, засновану на моделюванні ситуацій або використанні реальної події з метою аналізу конкретного

випадку, виявлення проблем, пошуку альтернативних методів її розв'язання та прийняття оптимального вирішення проблеми.

Сутність Case Study полягає у самостійній діяльності студентів у змодельованій ситуації, яка дає можливість об'єднати теоретичну підготовку та практичні навички, дозволяє застосувати теоретичні знання до вирішення практичних завдань. Складовими частинами Case Study є обговорення та дискусія. Одночасно студенти спільними зусиллями аналізують ситуацію – Case, що дозволяє їм виробити практичне рішення, завершенням якого є оцінка запропонованих алгоритмів, вибір найкращого з них у контексті поставленого завдання чи проблеми (Павлишин, 2015: 67).

Таким чином, метод Case Study у формуванні навички іншомовного монологічного мовлення пропонує студентам практичне завдання зі здійсненням дослідження та/або аналізу та вирішення конкретної проблеми.

К. Ейсенхардт, досліджуючи створення теорій із застосуванням Case Study, здійснив розподіл процесу дослідження на певні етапи, що мають конкретну мету й охоплюють низку завдань, зокрема: початок роботи; вибір конкретної ситуації; розробку концепції роботи; проведення дослідження; аналіз зібраної інформації, формулювання гіпотези, оформлення джерельної бази; завершення роботи (вихід продукту) (Eisenhardt, 1989: 533).

Класичному варіанту моделі ситуаційного навчання притаманна етапність: ознайомлення з описом ситуаційної проблеми (за текстом або з розповіді викладача); виявлення основних причин виникнення проблеми; об'єднання студентів у творчі групи; узагальнення й аналіз ситуації кожним студентом, відстоювання власних ідей і рішень у дискусії з іншими учасниками творчої

групи; вибір кращого рішення (альтернативи) з опорою на аналіз позитивних і негативних наслідків наявних рішень проблемної ситуації; презентація колективної альтернативи кожної творчої групи; загальна дискусія; підсумки роботи (Шапран, 2012: 183).

Послуговуючись науковим працям, присвяченим дослідженню моделі ситуаційного навчання, ми розробили систему вправ із використанням технології Case Study. Основною метою запропонованої системи вправ визначено розвиток умінь монологічного мовлення в усному та писемному спілкуванні студентів англійською мовою в межах тематики, визначеної робочою навчальною програмою, зокрема професійної, відповідно до потреб міжкультурного спілкування та професійної підготовки за фахом.

Враховуючи специфіку дисциплін циклу «Іноземні мови», ми розробили етапи роботи над завданнями, в основу яких закладено метод ситуаційного навчання, що подано у таблиці нижче.

Отже, процес роботи над кожною окремою моделлю ситуативного навчання охоплює п'ять етапів, кожен із яких передбачає виконання окремих завдань, що у комплексі утворюють тематичну задачу та пропонують її розв'язання. На першому етапі студентам пропонуємо ознайомитися із завданням, його змістом, етапами та кінцевим продуктом, який має бути представлений після завершення виконання. Студентам пропонується працювати у підгрупах, розподіл на які відбувається за власним бажанням.

Другий етап «реалізація проекту» передбачає практичну діяльність студентів у межах розробки низки питань, створення опитувальника та проведення анкетування відповідно до завдання, отриманого на першому етапі. З методичного погляду саме

Таблиця 1

Етапи роботи із ситуацією в межах імплементації технології Case Study

№	Етапи роботи	Мета роботи	Основні завдання
1.	Ознайомлення із завданням	визначення об'єму роботи й отримання завдань для кожного окремого учасника	розподіл на підгрупи, розподіл обов'язків між учасниками у кожній підгрупі
2.	Реалізація проекту	збір даних для проведення дослідження	створення анкети (розробка низки питань для проведення анкетування); проведення опитування
3.	Аналіз результатів	вивчення результатів дослідження; оформлення висновків	опрацювання зібраних даних; здійснення аналізу отриманої інформації
4.	Створення власного продукту	оформити назву й опис продукту	окреслити тематику й основні цілі продукту; подати його опис
5.	Презентація створеного продукту	представити завершений продукт перед аудиторією	провести презентацію практичних результатів дослідження

другий етап спонукає студента до роботи над вивченням іншомовної підготовки та формування умінь монологічного та діалогічного мовлення.

У межах роботи над третім етапом студенти опрацьовують зібрані дані та здійснюють аналіз отриманої інформації, основною метою якого визначено узагальнення даних і формулювання конкретних цілей із метою створення остаточного продукту дослідження відповідно до запропонованих ідей, висвітлених під час проведення анкетування.

Наступний етап «створення власного продукту» зосереджений на розробці та здійсненні детального опису кінцевого продукту, який вмі-

щує інформаційний блок відповідно до поставленого завдання та варіанти його запровадження у практику.

Заключний етап роботи над ситуацією охоплює здійснення презентації й ознайомлення аудиторії зі створеним продуктом, представленим до розгляду, котрий висвітлює результати практичного дослідження, що пропонується студентам для вирішення на початку роботи над ситуацією.

Таким чином, вважаємо за необхідне подати до розгляду приклади проблемних ситуацій, запропонованих до вирішення студентам на практичних заняттях із дисциплін циклу «Іноземна мова».

Таблиця 2

Приклади кейсів із розробленої системи вправ із застосуванням методу Case Study, що представлено у вигляді проєктів

Приклад ситуації № 1			
Тема: Студентське життя			
№	Етапи роботи	Формулювання завдання	Практичний компонент (очікуваний результат кожного етапу)
1.	Ознайомлення із завданням	make a list of extra-curriculum students' activities at university and develop a plan of their work.	розподіл на підгрупи, отримання індивідуального завдання
2.	Реалізація проєкту	create a survey (list of 10 questions) for students about their preferences in extra-curriculum students' activities at university and present it in a diagram.	створення анкети для проведення опитування (10 запитань)
3.	Аналіз результатів	make a survey with the students of the first, second and third year of studying, shoot a video about the survey to show it at the presentation	представлення результатів опитування у вигляді діаграми
4.	Створення власного продукту	analyze the results and choose three the most popular activities (team work).	розробка плану роботи студентського гуртка
5.	Презентація створеного продукту	make a speech and the presentation and introduce it to the students.	підготовка доповіді та презентації та її оприлюднення на практичному занятті
Приклад ситуації № 2			
Тема: Сучасний вчитель. Виклики та перспективи			
1.	Ознайомлення із завданням	present Borys Grinchenko Kyiv University graduate as a future modern teacher, giving the full characteristics about her/his special qualities required, treats of character, appearance and outlook, teaching experience.	розподіл на підгрупи, отримання індивідуального завдання
2.	Реалізація проєкту	create a survey (list of 10 questions) for students about the outlook of Borys Grinchenko Kyiv University graduate as a future modern teacher.	створення анкети для проведення опитування (10 запитань)
3.	Аналіз результатів	make a survey with the students of the first, second and third year of studying, shoot a video about the survey and show it at the presentation,	представлення результатів опитування у вигляді діаграми
4.	Створення власного продукту	analyze the results and form the full characteristics of the future modern teacher (team work).	створення моделі майбутнього педагога на прикладі характеристики студента-випускника Педагогічного інституту
5.	Презентація створеного продукту	make a speech and the presentation and introduce it to the students	підготовка доповіді та презентації та її оприлюднення на практичному занятті

Висновки. Використання вище запропонованих проектів-ситуацій на практичних заняттях з іноземної (англійської) мови доводять свою ефективність, оскільки створюють позитивні умови для вивіщення рівня сформованості навички іншомовного монологічного мовлення студентів. Таким чином, на основі нашого дослідження виокремлено

переваги застосування методу Case Study, зокрема: уможливорює створення завдань-кейсів із застосуванням будь-якої тематики; дозволяє створення завдань різної складності; провокує студентів до участі у дискусії завдяки порушенню проблемних питань із практичного досвіду учасників; сприяє вивіщенню навички монологічного мовлення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мультитран – электронный словарь. URL: <https://www.multitran.com/m.exe?s=case+study&l1=1&l2=2>.
2. Павлишин Г. А. Кейс-метод навчання у медичній освіті. *Медична освіта*. 2015. № 3. С. 67–69.
3. Сурмін Ю. П. Кейс-метод: становлення та розвиток в Україні. *Вісник НАДУ*. 2015. № 2. С. 19–29.
4. Шапран Ю. П. Використання кейс-стаді як технології інтерактивного навчання майбутнього вчителя. *Вісник Луганського нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки*. 2012. № 22. Ч. 7. С. 180–186.
5. Kathleen M. Eisenhardt Building Theories from Case Study Research. *AMR*. 1989. Vol. 14. P. 532–550. URL: <https://doi.org/10.5465/amr.1989.4308385>.

REFERENCES

1. Multitran – elektronnyi slovar. [Multitran is an electronic dictionary] URL: <https://www.multitran.com/m.exe?s=case+study&l1=1&l2=2> [in Russian]
2. Pavlyshyn H.A. Keis-metod navchannia u medychnii osviti. [Method Case Study in Medical Education] *Medical Education*. 2015. № 3. P. 67–69. [in Ukrainian]
3. Surmin Yu. P. Keis- metod: stanovlennia ta rozvytok v Ukraini. [Method Case Study: formation and development in Ukraine] *Bulletin NADU*. 2015. № 2. P. 19–29. [in Ukrainian]
4. Shapran Yu. P. Vykorystannia keis-stadi yak tekhnolohii interaktyvnoho navchannia maibutnoho vchytelia. [Using of Case Study as Future Teachers' Interactive Learning Technology] *Bulletin of Taras Shevchenko National Luhansk University. Series: Pedagogical Sciences*. 2012. № 22. Ch. 7. P. 180–186. [in Ukrainian]
5. Kathleen M. Eisenhardt Building Theories from Case Study Research. *AMR*. Vol. 14. P. 532–550. URL: <https://doi.org/10.5465/amr.1989.4308385>